

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

Amb l'arribada de nous refugiats, procedents del Nord, Catalunya tindrà una nova ocasió de demostrar que està disposada a suportar tots els sacrificis que es deriven de la guerra. Fins ara, la nostra terra no ha desmentit els seus sentiments hospitalaris i la ferma voluntat d'ajudar amb tots els esforços que calguin a salvar els pobles hispànics de la dominació estrangera. Els catalans no en tenim cap penediment, malgrat hi hagi hagut qui se n'ha mostrat desagratit. Podríem acceptar que aquí s'han viscut els primers temps de guerra sense que regís l'elevada moral que precisa per al triomf definitiu; però aquesta lleugeresa no s'ha d'imputar solament al poble de Catalunya, quan ha estat una malura general que ha facilitat a l'enemic l'ocupació de territoris sense cap esforç heroic. L'intensificació del treball en les indústries de guerra ha estat una preocupació viva i de resultats satisfactoris pel que pertoca a Catalunya, i l'atenció a donar acolliment a un elevadíssim contingent de refugiats, no es podrà negar que ha deixat en bon lloc l'esforç dels catalans. Per estimular els sacrificis i per obtenir l'ajut que de tots es necessita, no s'ha de recórrer a regateigs de mèrits contrets ni menys encara a promoure dissensions perjudicials a la causa antifeixista. Ací, com en altres pobles d'Ibèria, amb una direcció assenyada i perfeccionant i adaptant a les necessitats de la guerra l'organització dels serveis en els quals, en una o altra forma, tots devem contribuir-hi, les possibilitats de rendiment i la suma d'esforços entraran en joc, i se'n tindran resultats tan palpables com ja se n'han derivat de l'admirable resistència als fronts del Centre i de l'heroica defensa dels bascos, asturians i muntanyesos al Nord, enfront de les forces estrangeres i franquistes. — ALFIL.

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

XII

No per inesperat, l'estiu del 1911 es distingeix pel seu caire d'exacerbació social i d'intensa agitació àcrata, socialista i republicana, que manté sotraguejada la vida social espanyola. Bilbao, Astúries, Andalusia travessen una situació inquietant, i atrauen l'atenció de les classes privilegiades les quals posen sobre avis les institucions armades, i les festegen, amb irreflexió desmesurada, com en tenim una prova amb la reproducció d'aquest fragment de comentari de premsa: «L'exèrcit és d'esperit magnànim, de cor aixecat, patriòtic i defensor dels drets socials fins el moll dels ossos. Si ve el cas, i vindrà, la nostra missió (la de la gent d'ordre (?)) és relativament senzilla: convertir-nos en auxiliars del nostre valent i esforçat exèrcit. Aquest portarà el pes de la lluita». Ben aviat, els perills d'una revolució fan adoptar mesures repressives al Govern, i oficialment hom declara que ha estat descobert un complot revolucionari, al mateix temps que s'esdevenen greus aldarulls al país valencià, on, a Cullera, són assassinats el jutge i l'agutzil de Sueca. El Govern suspèn les garanties constitucionals a tota la península, i en algunes regions és declarat l'estat de guerra. A seguit d'aitals mesures es procedeix a l'empresonament d'elements anarco-sindicalistes.

La inquietud social, no era el sol motiu que portava preocupacions al Ministeri Canalejas; n'hi havien també d'altre ordre: malestar en les terres del nord d'Àfrica i aparició d'una epidèmia de còlera a Catalunya; sortosament, els estralls de la malura no s'estengueren i es pogué localitzar el còlera en la comarca del Baix Penedès — Vendrell i La Riera—, lloc d'on partí l'alarma.

Quan el nostre país es trobava en relativa tranquil·litat, esclata una revolució a Portugal, la duració de la qual sotmet a aquella nació a l'esguard de diverses conjuntures d'influència estrangera.

Entre altres fets de menys relleu farem menció de l'actitud de protesta de la premsa republicana i socialista madrilenya, per l'exercici de la censura, que culmina amb la suspensió voluntària dels periòdics; cal dir també que les forces republicanes i socialistes es divideixen, i resten els conjuncionistes sense els lerrouxistes; es celebren, pel novembre, eleccions municipals; així mateix es constitueix la Mancomunitat Catalana, per als efectes dels serveis de beneficència, cultura i obres públiques, de les quatre Diputacions de Catalunya; i acabem l'any 1911, amb una intensa campanya per a que siguin indultats sis condemnats a mort pels fets de Cullera. En els últims moments, ja només queda indecis el cas del «Chato de Cuqueta», tota vegada que el Suprem ha rectificat la pena als altres condemnats, i l'actitud del Govern és de no aconsellar al rei l'indult de la única pena capital que s'ha pronunciat en ferm. Però, en els primers dies de gener, el rei concedeix l'indult del sentenciat a mort, amb disgust aparent del Consell de Ministres, almenys així ho fa creure la dimissió fulminant del Govern, que al cap de vuit hores quedava desistida, no sense que els republicans presumissin, dient, que no eren ells els qui s'acostaven a la corona, sinó que era la corona que se'ls acostava.

DEMO